



ಮಣಿ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿದರು!



ಚಿತ್ರ ಬರಹ: ಚಂದ್ರಹಾಸ ಚಾರ್ಮಾರ್ಡಿ

ಐನೂರರಷ್ಟು ಜನರಿರುವ ಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿ ಮಳಕೊಡು. ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುವ ಶರಾವತಿ ಈ ಮಳಕೊಡು ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ದ್ವೀಪವಾಗಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಎಲ್ಲ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರು ಇವರು. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾವರ - ಭಟ್ಟಳಿ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಮಧ್ಯದ ಗುಣವಂತೆ ಕ್ರಾಸ್‌ನಿಂದ 4 ಕಿ.ಮೀ. ನಡೆದರೆ ಮಾಳ್ಕೋಡ್ ಎಂಬ ಈ ಪುಟ್ಟ ದ್ವೀಪ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಮಳೆಗಾಲ ಆರಂಭವಾಯಿತೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣವೂ ಪ್ರಾಣ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿನವರು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 74 ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ. ಭತ್ತ, ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿ ಬದುಕಿರುವ ಇವರು ದಿನಬಳಕೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಶರಾವತಿಯನ್ನು ದಾಟಿ 13 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದ ಹೊನ್ನಾವರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಇರುವ ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಐದನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕಲಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಆ ಬಳಿಕ ಹೊನ್ನಾವರವೇ ಗತಿ. ಅಥವಾ ಇಡಗುಂಜೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದೂ ಕಷ್ಟ. ಶರಾವತಿ ಇವರ ಪಾಲಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ತಲೆನೋವು. ವರ್ಷವಿಡೀ ಇವರದ್ದು ದೋಣಿ ಮೇಲಿನ ಪಯಣ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ದೋಣಿ ಪಯಣವೂ ದುಸ್ತರ.

ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿದಾಗ; ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೇರುಸೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಜಲಾಶಯದ ಡ್ಯಾಮನ್ನು ತೆರೆದಾಗ ಈ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಹೇಳತೀರದು. ಅದೆಷ್ಟೋ ಭಾರಿ ಊರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೊರೆತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನು ಕಾಡಿ ಬೇಡಿದರೂ

ಸೇತುವೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರ ಇರಲಿಲ್ಲ!

'ರಾಜಕೀಯದವರನ್ನು ನಂಬಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ' ಎನ್ನುವುದು ಖಚಿತವಾದ ಬಳಿಕ ಊರ ಜನರೇ ಸಾಹಸವೊಂದಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರು. ಅದು ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಲಾಗಿ ಜನರೇ ಸೇರಿ ಸೇತು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ. ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿ, ಮಂಜುನಾಥ್ ನಾಯ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸತೀಶ್ ನಾಯ್ಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಚಂದಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಇವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಂಡು 'ಭೇಷ್' ಎಂದ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ನೀಡಿದರು. ಕೆಲವು ದಾನಿಗಳೂ ಕೈಜೋಡಿಸಿದರು.

ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು, ಊರಿನ ಜನರಿಡೀ ಸೇರಿ ದುಡಿದರು. ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಲಾಗಿ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಇಟ್ಟಿಗೆ, ಹೊಯ್ಗೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತರು. 3 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಿಂದ (ಹಣ ತೆತ್ತ) ಮಣ್ಣು ಬಂತು. 110 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದ, 16 ಅಡಿ ಅಗಲ ಮತ್ತು 15 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಈ ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಊರವರೇ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು! ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯ ಜಾವ ನೀರಿನ ಏರಿಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನದಿಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಂದು ಹಾಕುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಈ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ಎರಡು ಡಿಂಗಿಗಳು ಸಾಥ್ ನೀಡಿವೆ. ತಯಾರಿಗೆ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆ, ಪುರುಷರನ್ನೆ ಎಲ್ಲರ ಸತತ ದುಡಿಮೆ. ಸೇತುವೆ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳು ಕೂಡುವಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾದು ಹೋಗಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕಂಗಿನ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ದುಡಿದ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳ ಮಜೂರಿ, ಇತರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಬರೋಬ್ಬರಿ ಎರಡರಿಂದ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಷ್ಟೇ ಖರ್ಚು.

110 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದ ಮತ್ತು 16 ಅಡಿ ಅಗಲ, 15 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿರುವ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗ 12 ಅಡಿ ಅಗಲವಾಗಿದೆ. ಸೇತುವೆಯ ನಡುಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಂಗಿನ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಭಾರಿ ಈ ಸೇತುವೆ ಮುಳುಗಿದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇವರ ವಿಶ್ವಾಸ.

ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೇತುವಿನ ಎರಡು ಬದಿಗೂ ಕಲ್ಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಡೆಗೋಡೆ (ಪಿಚ್ಚಿಂಗ್) ಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಖಿಲ್ಲರ್ ಇಳಿಸಿ ಸೇತು ಮಧ್ಯೆ ಬ್ರಿಜ್ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಇವರ ಆಸೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದಷ್ಟು ಹಣದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. 'ಕನ್ನಡದ ಜನ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ದಾನ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವುದಿಲ್ಲ' ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯ ನುಡಿ ಇವರದ್ದು. ನೀವೇನಂತೀರಿ? (ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಸೇತುವೆ ಸಮಿತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಸತೀಶ್ ನಾಯ್ಕ, 9902129653, ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿ ಗಣಪತಿ ನಾಯ್ಕ 9740875738 ಅವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.)